

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—

NOVIČAS

Uredništvo in upravnništvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — Telefon uredništva št. 50 — Telefon upravnništva št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Za male in uboge.

Najširši sloji ljudstva hrepene danes po lepšem življenju. Napačno je, če kdo misli, da delavec nisl samo na povišanje plač. Tudi takozvani »navadni človek« ima višje potrebe, stremi za idealnimi dobrinami. To tembolj, čim bolj je življenje okrog delavca težko, neusmiljeno, grdo in brez lepote. Koliko smisla je v teh krogih za to, kar imenujemo domačo srečo, za olepšanje neposredne okolice, za časopis in knjigo, za razvedrilo duha in tih užitek po trudopolnem delu! Siromašno delavsko ljudstvo bo nositelj tistega npravnega prepoveda, o katerem danes toliko govorimo, ker je najbolj napredka željno, tako zunanega kakor notranjega, ker še veruje v pravico in v zmago dobrega, ker ga še ni izkvarila prenasitenost takozvanih inteligentnih slojev.

Zalibog se tega preprostega, čisto očitnega dejstva premalo zavedamo. Delavcem ljudstvu malo nujamo, imamo sami sebe za višjo kasto, vsaj vedemo se tako, ne čutimo s preprostim človekom in ne umejemo z njim skupaj trpeti. Koliko je inteligentne mladine med nami, ki meni, da je previsoka za to »nizkotno, vsakdanje, prazno življenje« in išče novega nekje v oblakih, v lastni domišljiji, v še »nevidnem in neslišnem«, kar slutijo le še nekateri »izvoljenci«, in za vse to delajo uprav ameriškansko reklamo. Pojte, dragi mladi ljudje, na obisk v delavske družine, v mislite se tu v vsa vprašanja vsakdanjega telesnega in duševnega kruha, v radost in gorje teh brezštevilnih, majhnih krožkov, in spoznali boste vso globino, zagonetnost in, če hočete, tajno lepoto tega življenja siromakov, ki so dobre volje, ki hrepene po luči, ki rabijo vaše dejanske pomoči. Tu je življenje, tu je bodočnost, tu so realne naloge, tu je torišče tako za genije kakor za povprečne talente. Tu se lahko naredi veliko brez krivanja in samodopadenja.

Vse vre po vojski, toda enkrat se mora tudi izčistiti. Katoličani smo veliko na boljšem kakor vsi ostali; imamo jasno pred seboj cilj, nepremakljive večne resnice, smo združeni medseboj v cerkvi. Nam ni treba toliko in tako dolgo bloditi kakor drugim; pri nas morejo biti spori o obliki, nikdar o bistvu in vsebini. Mi moramo jasno vedeti, kaj je danes naša naloga: popolno pokristjanjenje vsega našega mišljenja, čustvovanja in delovanja; obenem izpopolnjevanje sebe in druge potom socialnega dela, brigati se za izboljšanje gnotnega položaja naših sobratov, vzporedno s tem in še bolj pa za njihovo duševno povzdigo. To je socialno-misijsko delo, dušno pastirstvo, ki ga zmore vsak inteligentni katoliški laik, apostolat socialne ljubezni in naša največja dolžnost v sedanjem času, za kar bomo dajali odgovor.

Organizacija tega dela je najnujnejša potreba naših dni. O tem naj razmišljajo tudi naši katoliški shodi. Tudi idealne težnje širokih slojev ljudstva je treba zadovoljiti. Za delavstvo je treba posebnega specializiranega duhovno-vzgojnega dela. Zadosti se je deklamiralo, dovolj je socialnih programov in revolucionarnih besed. Treba je na vsakdanje, podrobno, prozaično delo, v katerem je pa toliko poezije, če le resnično gori v tebi plamen ljubezni in ne morebiti samo umetni ogenj.

Krščanski socialce.

Oderuštvo in ustava.

Sedanji ustavni načrt, ki ga bo sprejela centralistično-kapitalistična večina, govori tudi o oderuštvo. Toda že iz tega se vidi, kako malo socialnega umevanja ima ta gospoda za ljudstvo. To je dobro povedal dr. Gosar, ki je o tej točki govoril v konstituantii:

Posebej moram tu govoriti o členu 36, ki govori o oderuštvo:

»Lihvarstvo (zelenastvo) zabranjeno je.«

Mi smo predlagali, da se tu vstavi, da je oderuštvo kaznjivo. Ne vem, zakaj se ustavni odbor tako brani sprejeti določbo, da je oderuštvo kaznjivo. (Medklic: »S tem, da se reče, da je oderuštvo zabranjeno, je rečeno tudi, da je kaznjivo.«) Po mojem mnenju bi morali izrečno povdariti, da je oderuštvo kaznjivo. Saj je tudi določeno, da je tatvina kaznjiva, ne pa samo zabranjena. Jaz ne vidim razlike med tatvino in oderu-

štvom. Če kdo ukrade recimo 2000 kron, je zločinec. Če pa kdo goljufa za pol milijona kron, je v očeh sveta brihten človek, ki si zna vrlo dobro pomagati in ki zna prav dobro svojega bližnjega iz kože djati. Gospoda moja! Baš načelo, da naj tisti, ki je neumen in si ne zna pomagati, plača, je čisto liberalno in absolutno ne spada v oddelek z naslovom: »Socialno-gospodarske odredbe«. Ako hočete biti socialni, morate onega, ki si ne zna pomagati, ki ni dovolj brihten, da bi se ne dal goljufati, štiti,

ne pa pustiti prosto, da ga vsakdo odira, kolikor hoče. (Ugovori. Poslanec Milan Pribičević: »To nikakor ne sledi iz našega ustavnega načrta!«) Gospod Pribičević, če bi imela odborska večina resen namen, določiti za oderuštvo primerne kazni, bi se ne branila sprejeti ta princip v ustavo. (Medklic: »Ze sedaj je v kazenskem zakonu določeno, da je oderuštvo kaznjivo!«) Da, a ne povsod. Dosledno bi bilo, da bi se to določalo že v ustavi.

Za avtonomijo Slovencev.

Izjava 200 štajerskih občin.

Maribor, 18. junija. Po celi deželi se dviga ljudstvo na obrambo samouprave slovenskega ljudstva. Pred vsemi grede novoizvoljeni občinski odbori. Izmed občinskih odborov na štajerskem, ki so se konstituirali doslej, jih je že nad 200 sklenilo izjave za avtonomijo. To gibanje se

širi kakor plaz. Liberalni centralisti so obupali. Oklic slovenskih in hrvatskih poslancev Ljudske stranke je izzval med ljudstvom veliko zadoščenje. Izhod ljudskih poslancev iz konstituantne ljudstvo z navdušenjem odobrava. Boj za avtonomijo se je šele začel. Mi korakamo!

Strah pred ljudsko sodbo.

Belgrad, 18. junija. (Izv.) Ljudska sodba, ki jo je začelo izrekat slovensko ljudstvo, je šla belgrajskim centralistom v kosti. Vlade srbske stranke, ki nosijo seboj repak 21 slovenskih in hrvatskih centralistov, so v zadregi, kaj naj počno s svojimi slovenskimi in hrvatskimi priveski, ki se kmalu ne bodo smeli več prikazati med svoje ljudstvo. Dr. Vošnjak je kot voditelj samostojnih predlagal, da vsaj malo omeji ljudsko nevoljo doma, naj bi oblasti imele do 900.000 prebivalcev. Temu se upirajo mnogi srbski centralisti. Včeraj so vladne stranke imele sejo, na kateri so sklenile

sprejeti Vošnjakov predlog, ki pa ima med Srbi hude nasprotnike. Vendar je pričakovati, da bo Vošnjakov predlog pod vtisom poročil iz Slovenije in Hrvatske sprejet. — Vlada ima za svojo centralistično ustavo le malo večino 213 glasov. Od 419 poslancev jih je 151 zapustilo konstituantno. Izmed ostalih 268 jih utegne 55 biti proti vladi, če se vladi ne posreči pridobiti zemljoradnikov. To bi bilo močje. Vendar je sedanji položaj vlade podoben trajni krizi, ki ni le kriza vlade, marveč tudi kriza države. In to vsled trmastega ponašanja centralistov.

Seja konstituantne.

Čemu neki še govore?

Belgrad, 17. junija. Popoldanska seja ustavotvorne skupščine se je nadaljevala ob 17. uri. Poslanec Gjonović (republikanec) govori o samoupravi in organizaciji oblasti. Razlik v našem narodu ni. Naše ozemlje in naš narod ni velik in zato za federativno ureditev ni nobenega razloga. Republikanci so za decentralizacijo, ker žele, da se krog lokalnih poslov loči od kroga državnih poslov, da se lokalne samouprave vršijo suvereno, centralna vlada pa da rešuje samo one stvari, ki so splošnega interesa za vso državo. Zato je potrebna razdelitev države na oblasti po socialnih pogojih. Izhajajoč od načela, da morajo biti samouprave številne in teritorialno močne, zahteva, da se število prebivalstva samoupravnih oblasti določi z ustavo. Protivi se županom, ker so samoupravam vsiljeni. Zahteva, da se parlamentu da pravica, da imenuje in odstavlja ministre. Glede ministrov brez portfelja veli, da država, ako baš hoče dajati sinekure političnim ljudem in jih dotirati, to lahko stori na drug način, ne pa da jih koplji v ministre. Ne najde razloga, ki bi odobral institucijo podtajnikov. V imenu svoje skupine še doda: Ne pripuščajmo in ne strinjajo se s tem, da ministri pri vstopu v svojo službo prisegajo zvestobo kralju. Glede delegiranja oblasti parlamenta, ki je predvideno po členu 94, pravi, da mora parlament, izvoljen po narodu, vršiti vse posle, ki so mu poverjeni, in te dolžnosti ne more nikomur delegirati.

Besedo dobi poslanec Bošković (zemljoradnik), ki kritizira osmo poglavje in veli, da ima to poglavje polno slabih načel, kakor o ministrih brez portfelja, o drž. tajnikih, sodiščih za ministre, glede oblasti

pa pravi, da bi ne bilo treba določiti niti minimuma, niti maksimuma števila prebivalstva. Državne uradnike je treba gnotno preskrbeti, ako država hoče, da bo delovala v redu.

Potem govori poslanec Etbin Kristan, ki veli, da obstaja edinstvo naroda bolj v ideji, kakor v resnici. K edinstvu je več potov, oni pa, ki ga predvideva osmo poglavje, je gotovo najneumestnejši. Ako hočemo postati edini, moramo likvidirati, kar je bilo v preteklosti. Ne strinja se z onimi, ki smatrajo, da je umestno, dovoljevati koncesije s katerimikoli mentalitetami, samo radi tega, ker te mentalitete obstajajo. Socialno-demokratska stranka ne stoji na plemenskem, pokrajinskem ali sličnem stališču, temveč stoji na stališču popolnega demokratizma in se zato ne zadovoljuje s tem poglavjem ustave, ker je v njem preveč zaprek za razvoj prave demokracije. Socialno-demokratska stranka hoče močno državo, sposobno za življenje, dočim hoče n. pr. Radić kakos, ker nima jasnih ciljev. Noče iti tako daleč, da bi govoril v tem zmislu, da je Radić veleizdajalec, marveč on samo nima jasnih ciljev. Zato misli, da bo za njegovo politiko najbolje, ako bi bila vsa situacija neurejena in meglena, in da bi se nekaj zgodilo, kar bi z golim slučajem moglo služiti njegovim ambicijam. (Odobranje.) Tu ne more biti sličnosti med njegovo politiko in politiko socialne demokracije. Socialisti po svoji tradiciji in po svojem programu tudi ne morejo biti za drugo kakor za edinstveno, močno državo. (Za ta izvajanja bo Etbin Kristan od centralistov odklikovan! Ur.)

Boj za žensko volilno pravico na Francoškem.

Pariz, 16. junija. Francoski senat je z 207 proti 80 glasovom odklonil, da bi pred počitnicami razmotrival zakonski načrt o ženski volilni pravici.

Pariz, 17. junija. Kakor poroča »Petit Parisien« iz Toulona, so od 30 nekdanj nemških U-čolnov, ki so se nahajali ondi, potopili 6. 11 jih je prevzela francoska mornarica. Nadaljnih 13 bodo uničili.

Francozi v Orientu.

Pariz, 17. junija. Zbornica je razpravo o interpelaciji komunista Cachina o dogodkih na vzhodu odklonila s 427 proti 116 glasovom. Ministrski predsednik Briand je izjavil, da je vsako razmotrivanje tega vprašanja v sedanjem trenutku preuranjeno in nevarno, kar dokazujejo gotova posvetovanja v Angori. Vlada ne misli zaplesti države lahkomišelnost v vojno pustolovščino. Nič ne bo zavedlo vlade od politike, katero si je izvolila. Treba je nekoliko potrpežljivosti in mnogo presodnosti, da se v soglasju s tradicionalnimi interesi Francije doseže pomirjenje v bližnjem vzhodu.

Pravična razdelitev davkov.

Davčno vprašanje je sprožil v ustavni debati dr. Gosar, ko je govoril o socialno-gospodarskih dojučuh. Dejal je:

Za pravilno ureditev gospodarskih in socialnih razmer v naši družbi so eden izmed najvažnejših faktorjev državne finance, državni davki. Sedaj ima država toliko važnih in velikih nalog, da je čisto naravno in nujno, da mora od svojih državljanov zahtevati velike prispevke. Zato je pa tudi zelo važno in potrebno, da se sprejme v ustavo načelo, po katerem se bodo uredili davki.

Vsi dobro vemo, da je naš sedanji davčni sistem nastal na ta način, da je vsakokratni finančni minister predložil parlamentu zakon za ta ali oni davek, katerega je bilo pač najlažje spraviti pod streho. Če je bila v parlamentu večina zastopnikov kapitalističnih in premožnih slojev, so se sprejeli samo taki davki, ki obremenjujejo male ljudi. Tako imamo danes dejstvo, da znašajo v naši državi indirektni davki, ki obremenjujejo malega človeka dejansko neprimerno huje kakor bogatega, dvakrat več nego direktni. Gospodje, mislim, da je zelo važno, da se v ustavi tudi določijo načela za obdavčenje državljanov.

Prvo načelo mora biti, da se pred vsem obdavči renta od zemljišč in kapitala. Tisti dohodki, ki jih daje zemljišče ali kapital brez lastnikovega sodelovanja, naj bo glavni objekt obdavčenja. (Odobranje. Medklici iz vrst zemljoradnikov.) Gospodje, zemljoradniki, ne bojte se tega! Kajti mi imamo v svojem načrtu ustave tudi določbo, da se oni dohodek, ki je potreben za človeka vredno življenje, pa naj prihaja od kjerkoli, ne sme obdavčiti. Mala posestva, ki zadoščajo baš, da človek živi, morajo biti prosta vsakega davka. (Poslanec Mermolja: »Druga posestva se pa itak razdele.«) Pa jih ne bodete vseh razdelili. Tudi bi povsod ne bilo prav, če bi se vsa večja posestva razdelila.

Prvi princip pri obdavčenju naj bi bil torej ta, da se morajo dohodki iz premoženja samega na sebi progresivno obdavčiti.

Drugo načelo naj bo pa to-le: Če je treba državi še več dohodkov, naj obdavči tudi dohodke od dela. Pri tem moram opozoriti na naš predlog, o katerem je govoril tudi gospod poročevalec:

»Monopoli in trošarina na splošno važne življenske potrebščine se odpravijo. Uvaja se davek na luksuriozni imetek in življenje.«

Mislim, da je ta odredba vetevažna in da bi bilo to nujno potrebno, da se sprejme v ustavo. Dobro vemo, da je stara taktika in način vseh finančnih ministrov, ne samo pri nas, ampak tudi v drugih državah, ta, da se iščejo davki tam, kjer se ne, neposredno plačujejo, kjer človek niti ne ve, da plača davek. Mali človek, ki plača za življenske potrebščine dvakrat ali štirikrat toliko, kakor bi bilo treba, niti ne ve, da plača davek, in ga plača lažje, ker pač ne ve zanj. Poleg tega ga mora plačati, sicer ne dobi življenskih potrebščin. Toda s socialno-ekonomskega stališča je to največja krivica.

Dalje bi bil jaz kakor pri določbah glede zemljišča za to, da je treba za premoženje uvesti maksimalno mejo. (Ugovori.) Ta maksimum bi bil zaradi mene lahko tudi visok. Naj bo magari tako visok, da bo lahko vsakdo udeležen pri velepodjetju. Toda mejo samo na sebi moramo postaviti. Če ima kdo gotovo število milijonov, naj mu bo to dovolj, in naj pusti, da imajo tudi drugi nekaj. Dokler tega ne storite, bo vsaka socialna reforma samo provizorij, ki se bo izkazal prej ali slej kot nezadosten. Samo če imate primeren maksimum dovoljenega imetja, ste postavili nekaj stalnega, kar bo jamčilo, da se socialne razmere ne morejo preveč poslabšati. Jasno je, da bi bilo tudi treba temu primerno izpremeniti zakonodajo glede akcijskih družb itd. Vse to se razume samo po sebi in bi se lahko storilo, če bi bila le dobra volja.

Glede določbe, da se uvede strog davek na luksus, mislim, da ni treba veliko besedi. Opozoril bi samo na to, da je človek, ki bogato in razkošno živi, dvakrat škodljivec človeške družbe. Prvič je škodljivec zaradi tega, ker sam navadno ne dela

niti produktivno niti sicer socialno-koristno. On torej to, kar porabi za se, porabi na način družbe, to je tistih, ki morajo delati.

Človek, ki luksurično živi, pa tudi direktno ali indirektno odvrta druge ljudi od produktivnega in socialno-koristnega dela. Človek, za katerega se brez potrebe izdelujejo luksurični predmeti, ne škoduje družbi samo s tem, ker sam ne dela, ampak tudi s tem, ker morajo zanj drugi delati nepotrebne stvari. Zato je pravično, če se luksurično imetje in življenje visoko obdavi. Kajti tak človek ne bo niti tedaj, če bo visoko obdavljen, dal družbi nazaj tega, kar ima od družbe in kar konsumira nepotrebni stvari.

Trst uči!

Trst je bil od nekdaj znan kot nabit revolver, s katerim se ni varno igrati. Njegovo prebivalstvo je pač zrastle pod južnim solncem, pomešano je z italijansko krvjo, od mladih nog je vajeno boja z naravnimi elementi — morjem in burjo — in trdega hudega boja za vsakdanji kruh. Zato je njegova volja vedno napeta in njegova nevolja se mnogo lažje sproži nego kakšnega drugega težekrvnega ljudstva. To se je pokazalo pravkar v boju proti draginji. V Trstu, ki je bil itak vedno privlačna sila za ljudi, ki so hoteli s trgovino in špekulacijo hitro obogateti, se je po vojni nateplo vse polno Italijanov iz kraljestva, ki so začeli v tekmi z domačimi dobičkarji živiti divjo gonjo za profitom. V Italiji si tega niso upali v toliki meri, kajti italijansko ljudstvo je vedno pripravljeno, da dobesedno na nož brani svoj kruh in drug vsakdanji živež. V Trstu so računali na kalne vode nacionalističnega šovinizma, v katerih bodo mogli varno ribariti. Tako so mislili tudi domači tržaški izkoriščevalci. Posledica je bila, da je bila draginja v Trstu in sploh v novozasedenih pokrajinah znatno večja nego v ostali Italiji. Ljudstvo je godrnjalo in zahtevalo, naj se napravi konec odiranju. Toda menda so tudi italijanski vladni krogi mislili, da se bo prebivalstvo v Trstu zadovoljilo z dobljeno »svobodo« in vzelo draginjo kot nekaj zla na rovaš obilice dobrega; ničesar pravega niso ukrenili. V tem so pa Tržčani izprevideli igro, ki se igra na račun njihovih žepov in njihovih selodcev in so se odločili za samopomoč. Stvar je vzela v roke tržaška delovna zbornica, fašisti so mobilizirali in 14. junija so v Trstu cene vsem življenjskim potrebščinam padle na polovico.

Kar se je prvi dan zdelo vsaj deloma krivično, se sedaj izkazuje kot popolnoma utemeljeno: Vse stroke in trgovine in obrti so končno javno pristale na znatno znižanje cen, nekatere za 30 do 50 odstotkov. Tajnik delavne zbornice Bartolomai, ki vodi vso protidraginjsko akcijo, je imel važne posvete z vrhovnimi voditelji civilnih oblasti in jim zagotovil, da je protidraginjsko gibanje tako globoko zasnovano in organizirano, da ga ničesar več ne ustavi in da se bo boj proti draginji izbojeval do konca. Tržaški trg, ki je bil par dni prazen, je zopet obilo založen z zelenjavo in drugimi pridelki.

Ne vemo, v koliko so v tem položaju prizadete opravičene koristi slovenskih in hrvatskih kmetov na Krasu in v Istri. Vendar ako so se živila in predmeti, ki jih izdeluje industrija in ki jih kupuje tudi kmet, pocenila za 30 — 50 odstotkov, bo tudi kmet odškodovan za morebitno izgubo pri prodaji svojih pridelkov. Vse ostalo prebivalstvo pa si bo brez dvoma globoko odahnilo od neznozne draginje, ki ga je že tako dolgo morila. Pa tudi obrti in trgovini se ne bo slabše godilo nego ob sedanjem mrtilu, ki tudi njima kljub visokim cenam ne d' aprav dihati.

V podobnem položaju kakor Trst do njegove draginjske akcije se nahajamo danes tudi mi. Tudi pri nas imamo draginjo, ki ni opravičena v ničemer drugem nego v dobičkarstvu prizadetih krogov. To dobičkarstvo se z vsemi štirimi brani, da bi se le za hip odreklo ogromnim zaslužkom po dosedanjih cenah in ni voljno nositi niti del žrtev, ki jih zahteva gospodarsko življenje danes od tega, jutri od drugega. Oni hočejo, da nosijo te žrtve brez vsake omejitve do konca samo konsumenti, množice, oni hočejo, da ostanejo sedanje visoke cene, dokler ne prodajo iz svojih zalog zadnje niti in zadnje drobtine blaga, ki so ga morda kupili po previsoki ceni, ker so računali še na večjo draginjo. Ne pomislijo, koliko predvojnega blaga so prodali po oduših vojnih in povojnih cenah, ne pomislijo, da bi morebitno izgubo pri sedanjem blagu lahko v bodoče kmalu popravili, ko bi sicer z omejenim dobičkom, zato pa v toliko večjem obsegu delali dobre kupčije. Ti zagriženi dobičkarji kriče, da bi bili uničeni, ako bi se znižale cene in naša sedanja vlada je malopridna in kratkovidna dovolj, da jih pri tem podpira, da štiti interese teh maloštevilnih in malokoristnih članov države proti interesom vseh ostalih delavnih množic.

Sedaj nas Trst uči dvojega: prvič, da draginjske cene niso opravičene, niso nikak življenjski pogoj niti za tiste, ki žive od dobička, marveč jih umetno vzdržuje zgolj slepa sebičnost malokaternikov. Zato je mogoča le ena zahteva: Doli z draginjo, in sicer takoj!

Drugič pa nas Trst uči, da je samopomoč naš uspešnejše sredstvo tudi proti draginji. Ta nauk je sicer nevaren in mi nečemo delati šole z njim, toda naši vladni krogi in dobičkarji bi se smeli že resno zamisliti ob njem in izvajati posledice. Potrpežljivost množic bi utegnila imeti svoj konec tudi kje drugje, ne samo v Trstu.

O NAŠEM POMORSKEM PROMETU.

LDU Belgrad, 17. junija. (ZNU) Pod predsedstvom g. ministrskega predsednika Pašića je bila danes zvečer ob 16. uri konferenca delegatov trgovinskih in obrtnih zbornic iz Zagreba, Ljubljane in Splita in raznih delegatov političnih strank, med katerimi je bil tudi bivši hrvatski ban dr. Laginja. Na tej konferenci so razpravljali o ureditvi našega pomorskega prometa in trgovine, kakor tudi o vprašanjih, ki so s tem v zvezi.

Širite „NOVI ČAS“

likanj ponašal. Nahajali so se v prostranem podzemeljskem atriju ali dvorani; nizki strop so nosili kratki, debeli stebri nekega sloga, ki je bil zelo različen od grške lepote one bujne dobe. Edina in blede svetilka, katero je nosil Arbak, je razlivala le nezadostno svetlobo preko golih in surovih sten, v katerih so bili bivši kamni brez malte čudno in nepravilno položeni drug nad drugega. Vznemirjena golazen je začudeno gledala prišleca in se nato splazila v senco sten.

Kalen se je tresel, ko se je oziral naokoli in dihal zaduhli nezdravi zrak. »In vendar«, je rekel Arbak in se nasmejalo, »je zapazil njegovo trepetanje,« so ti neprijazni prostori, ki dajejo razkošje zgoraj ležečih dvoran. Oni so kakor delavci sveta, mi zaničujemo njihovo raztrgano zunanost, in vendar so oni, ki vzdržujejo tisti ponos, ki jih prezira.«

»In kam vodi oni mračni hodnik na levi?« je vprašal Kalen, »v tej veliki temi se vidi, kakor da bi bil brez konca, kakor da bi držal naravnost v Hades.«

»Ravno nasprotno, drži samo v gorjenje sobe,« je odgovoril Arbak brezskrbno, »midva pa morava na desno.«

Dvorana se je kakor mnogo drugih v onih delih pompejskega mesta, ki so bili pripravni za bivanje, razdelila na koncu v dva dela ali hodnika, njihova dolgost v resnici ni bila velika, akoravno se je zdela očem vsled velike teme, proti kateri se je svetilka tako slabotno borila, zelo pretirana. Tovariša sta obrnila sedaj svoje korake proti desnemu teh hodnikov ali alae.

»Veseli Glavk bo jutri prebival v prostorih, ki niso mnogo bolj suhi in so mnogo manj prostorni kakor ti-le,« je rekel Kalen, ravno ko sta stopala mimo onega mesta, kjer je čepela Tesalka po-

Velikanska povodenj v Bosni.

Bosno je udarila velikanska katastrofa povodnji. Poročila, ki prihajajo iz Bosne, poročajo, da so tam cela sela, celi okraji pod vodo. Promet na progi Bosanski Brod—Sarajevo je ustavljen. Od Maglaja do Sarajeva je vsak promet nemogoč. Dne 16. t. m. je reka Ugrina prestopila bregove in poplavlila vso okolico. Vse vasi so pod vodo. Mnogo živine je voda odnesla. Škoda znaša milijone. Tovarna sladkorja in kraj Usora sta prepravljena. Tudi reka Bosna neprestano narašča. Ob 8. uri zvečer je bilo tudi mesto Doboj že pod vodo. V selu Jokovcu so ljudje splezali na drevesa, da se rešijo nevarnosti. Vojaštvo je odšlo v ogrožene kraje na pomoč. Steinbeissova železnica je ustavila promet, istotako razne lokalne železnice. Sarajevo je popolnoma odrezano od severa.

MUSLIMANI ZAUPAJO OBLJUBAM.

LDU Belgrad, 17. junija. (ZNU) Dopoldne je imel muslimanski klub sejo, na kateri so razpravljali o držanju stranke napram vladi. Muslimanska ministra dr. Karahmedović in dr. Spaho sta referirala o sporu med vlado in muslimani. Trdila sta, da bo vlada izpolnila obveze, ki jih je prevzela napram muslimanom. (Srečni ljudje, ki zaupajo obljubam! Ur.)

RUMUNIJA IN POLJSKA.

LDU Varšava, 17. junija. (PBA) Pogajanja poljske in rumunske delegacije za ustvaritev trgovinske pogodbe so končana. Skoraj v vseh točkah se je dosegel popoln sporazum. Nerešena so ostala samo teritorialna vprašanja in vprašanja glede uporabe rumunskih pristanišč po Poljakih, kakor tudi nekatera manj važna vprašanja.

ZVEZA NARODOV.

LDU Ženeva, 17. junija. (ŠBA) Po kratki javni seji je bilo danes otvorjeno trinajsto zasedanje sveta zveze narodov. — Dnevni red obsega več razpravnih predmetov, ki so za evropski mir jako važni, med njimi vprašanje alandskih otokov, poljsko-litvanski konflikt glede vilenskega ozemlja, vprašanje albanske meje in avstrijski finančni problem.

Politični dogodki.

Strah. Izhod skoro vseh hrvatskih in slovenskih poslancev iz konstituante je izpraznil konstituanto, napolnil pa demokrate s strahom. Slovenski in hrvatski demokratje (13 jih je) ter slovenski samostojneži (8 jih je) bi radi sedaj govorili v imenu Slovencev in Hrvatov. Silnega gibanja za avtonomijo se je ta klaverna gospoda tako prestrašila, da sedaj govori celo o nedeljeni Slovenji. Ampak — pravi »Jutro« — klerikalci so s svojim izhodom »otežkočili stališče onih, ki zagovarjajo... velike in močne samoupravne edinice.« Verjamejo, da imajo gospodje težko stališče. Prej so prodajali Slovence in jih delili, sedaj jih je strah, pa bi radi nasuli ljudem peska v oči. Pa ne pojde. Slovenci in Hrvati bodo svojo avtonomijo dobili prejalislej, toda tedaj o demokratih in samostojnih centralis-

Drugo poročilo se glasi: Vsled velikega deževja zadnjih dni so narasle Bosna, Vrbasa, Una, Sana in Ukrina in so povsod napravile veliko škodo. Poginilo je tudi mnogo živine. Železnica Mostar-Doboj je pod vodo in je promet proti Sarajevu prekinjen. V dolini reke Vrbasa so vse vasi poplavljene in uničena setev. Ljudje so morali iz vasi bežati na hribe. Uničen je veliki sanski most, ki je pod vodo. Leseni most preko Vrbasa na poti iz Banjaluke je popolnoma porušen. O žrtvah na ljudeh se še ni javilo. Promet iz Banjaluke proti Zagrebu je mogoč le preko Prijedora.

Danes dopoldne iz Zagreba nam došlo telefonsko poročilo pravi, da povodenj še ne pojenjuje. — Katastrofa, ki je zadela Bosno, je naravnost strašna.

tih ne bo več duha ne sluha na Slovenskem. Ljudstvo vas bo pometlo. Vaš strah razumemo in smo dobre volje.

— Hrvatsko-slovenska politična skupnost. »Narodna Politika« piše o priliki izstopa Jugoslovanskega kluba iz konstituante med drugim: »Izstop zastopnikov Slovenske ljudske stranke, zbranih v Jugoslovanskem klubu, najsijajnejše potrjuje politiko, ki jo je uvedel pok. dr. J. Ev. Krek in ji dal izraza v takozvani majski deklaraciji. Temeljna ideja te politike je, da imajo Hrvati in Slovenci skupne interese in da se morajo zato tudi skupno boriti. Ta politika je triumfirala z razpadom Avstro-Ogrske. Hrvatska pučka in Slovenska ljudska stranka sta prevzeli to zapuščino dr. Kreka in jo uresnili v novi državi s svojim skupnim parlamentarnim predstavništvom. Izstop Jugoslovanskega kluba to skupnost interesov najkrepkeje potrjuje. Bratje Slovenci so izvajali najradikalnejše posledice kakor Hrvati in s tem pokazali centralizmom, da vežejo obstoj svojega plemena z obstojem hrvatskega plemena, da hočejo za svojo politiko nositi enake posledice kakor Hrvati in da vežejo svojo avtonomijo z avtonomijo, ki jo zahteva hrvatsko pleme.« Kakor so se nekoč — pravi list dalje — Hrvati in Slovenci skupaj borili proti italijanstvu, germanstvu in mažarstvu, tako se bodo sedaj borili skupno proti skupni nevarnosti: centralizmu. In kakor je moč samoobrambe zmagala nad vsemi narodnimi tlačitelji, tako bo misel avtonomije zmagala nad centralizmom.

— Dober nauk. Uradna »Československa Republika« opozarja, kako je zapadna Evropa in zlasti Francija natančno poučena o vseh dogodkih verskega ali narodnega šovinizma v novih državah in kako si na temelju teh dogodkov ustvarja sodbo o vsaki posamezni izmed njih. Opominja Čehe, naj se varujejo vsakega čina, ki bi zunanjemu svetu pričal o verski ali narodni nestrpnosti in spravljaj českoslovaški demokratizem v slabo ime. Naj nihče ne pozabi, da je republika naravnost navezana na simpatije inozemskih demokratičnih krogov. — Ta nauk bi si morali vzeti k srcu tudi naši kulturnobojni in absolutistični centralisti.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

101

Planila je dalje in spoznala, da se nahaja v neznanih prostorih. Zrak je postajal hladen in zaduhel; to jo je pomirilo. Mislila je, da se nahaja morebiti med kletmi ogromnega poslopja, ali vsaj na kakem samotnem prostoru, kamor ošabni gospodar gotovo ne bi prišel, ko so s njena ostra ušesa zopet začula glasove korakov in govorjenje. Dalje, dalje je hitela in iztegovala svoje roke, ki so se sedaj večkrat zadele od debele in masivne stebre. Iz te nevarnosti so jo rešili njeni čuti, ki so bili v strahu še bolj bistri, in nadejala je svojo pot; zrak je postajal vedno bolj zaduhel, čim dalje je prišla; vendar je še vedno čutila bližajoče se stopinje in nerazločno mrmanje glasov, kadar se je ustavila, da se oddahne. Navsezadnje je dospela do nekega zida, ki se je zdel, da je naredil konec njeni poti. Ali ni bilo nobenega prostora, kamor bi se mogla skriti? Nobene odprtine? Nobene vdolbine? Nobene ni bilo nikjer! Ustavila se je in obupno vila svoje roke; ko so glasovi prišli zopet bližje, se je ohrabrila in hitela ob zidu dalje; ko pa se je naenkrat zadela ob enega onih ostrih stebrov, ki so štrleli sem in tja naprej, se je zgrudila na tla. Akoravno je bila precej opraskana, vseeno ni izgubila zavesti; tudi zakričala ni, da, celo pozdravljala je ta dogodek, ki jo je privedel do nekakega zavetišča; splazila se je prav v kot, ki ga je tvoril stebor, tako da je bila vsaj na eni strani varna, skrčila svojo majhno in šibko postavo kolikor je mogla in brez sape prikavala svojo osodo.

Mejtem je stopal Arbak s svečnikom proti oni skrivni sobani, v kateri so se nahajali oni zakladi, s katerimi se je to-

polnoma skrita v senci širokega naprej štrlečega stebra.

»Da, toda naslednjega dne bo imel dovolj velik in suh prostor v areni. In ako pomislim,« je nadaljeval Arbak namemoma počasi, »in ako pomislim, da bi ga ena sama tvoja beseda mogla rešiti in izročiti Arbaka njegovi osodi!«

»Ta beseda ne bo nikdar izgovorjena,« je rekel Kalen.

»Prav, moj Kalen, nikdar ne bo,« je odvrnil Arbak in prijazno položil svojo roko na svečnikovo ramo, »sedaj pa stoj, pri vratih sva!«

Svetilka je slabo razsvetljevala majhna vrata globoko v zidu in močno zavarovana z mnogimi železnimi pločami in vezmi, ki so obdajale surove obsekanj in temni les. Arbak je potegnil izza pasu majhen obroč s tremi ali štirimi kratkimi toda močnimi ključi. Oh, kako je utripalo Kalenu lakomno srce, ko je slišalo škripati rjasta vrata, kakor da bi se upirala vstopu k zakladom, ki so jih čuvala!

»Vstopi, moj prijatelj,« je dejal Arbak »jasa bom držal svetilko visoko v zrak, da boš mogel napasti svoje oči nad rumenimi kupi!«

Nepotrpežljivi Kalen ni čakal, da bi ga dvakrat povabil; pohitel je proti odprtini.

Komaj pa je prestopil prag, ga je močna Arabkova roka sunila naprej.

»Beseda ne bo nikdar izgovorjena,« je rekel Egipčan in se veselo in glasno zakrohotal ter zaprl vrata za svečnikom.

Kalen je padel čez več stopnic doli, vendar ni čutil v trenutku nobenih bolečin, temveč je skočil proti vratom, tolkel po njih s svojo stisnjeno pestjo in vpil tako glasno, da se je zdela njegovo vpitje bolj podobno tuljenju kakor človeškemu glasu, tako velik je bil njegov smrtni strah in obup. »Oh, izpusti me, izpušti me, nobenega zlata ne zahtevam!«

Glasovi so le nepopolno prodrli skozi masivna vrata in Arbak se je zopet nasmejal. Nato je s svojo nogo silovito udaril ob tla in mu odgovoril, morebiti da da duška svojim dolgo združevanim strastem:

»Vse zlato Dalmacije,« je zavpil, »ti ne kupi skorice kruha. Umri lakote, lopov! Tvoje smrtno ječanje ne bo vzbudilo niti odmeva v teh širnih dvoranah, in zrak ne bo nikdar odkril, ko bodeš v svoji obupni lakoti glodal svoje meso s svojih kosti, da na tak način umrje človek, ki je grozil Arbaku in bi ga lahko uničil! Zdravstvuj!«

»Oh, prizanesi — usmili se me! Nečloveški lopov, ali je za to — — —«

Ostali del besedi ni dosegel Arabkovi ušes, ko se je vračal po mračni dvorani. Okorna in napihnjena krota je ležala nepremično na potu pred njim in žarki svetilke so padli na to ostudno postavo in rdeče kviško obrnjene oči. Arbak se je umaknil, da se ne bi pohodil.

»Ostudna in grda si,« je zamrmral, »vendar mi ne moreš škodovati; radi tega si brez skrbi na moji poti.«

Kalenovi kriki, katere je dušila debela stena, ki ga je zapirala, so še vedno slabotno doneli na Egipčanova ušesa. Ustavil se je in napeto poslušal.

»To ni dobro,« si je mislil, »kajti jaz ne morem biti varen, dokler njegov glas za vedno ne utihne. Moje zaloge in zakladi ne leže v oni ječi, to je res, temveč v nasprotnem krilu. Ko jih bodo moji sužnji odnašali, ne smejo slišati njegovega glasu. Toda čemu bi se bal radi tega? V treh dneh, ako bo še živel, morajo biti njegovi glasovi dovolj slabotni, pri bradi mojega očeta! — Ne, ne morajo prodreti niti skozi njegov grob. Pri izidi, mrzaj je. — Dober požirek falerničana — bo prav prilgel!«

S temi besedami je potegnil brezsrčni Egipčan svoj plašč bolj tesno okoli sebe in se zopet podal na sveži zrak.

Dnevni dogodki.

— Na I. Belokranjski orlovski tabor! Samo en dan nas še loči, ko bomo pozdravili Belokranjsko odeto v svatovsko obleko, čakajočo svoje mile goste iz širne domovine. Veliko je zanimanje, ki vlada za tabor med dobrim belokranjskim ljudstvom, a tudi po Dolenjski in v Ljubljani. Udeleženci odhajajo iz Ljubljane: ob tričetrt na pet jutraj z glavnega kolodvora. Vlak sprejema naše izletnike na vseh postajah. Iz Črnomlja se vrača vlak ob 7 uri zvečer. Vsak udeleženec tabora ima polovič. vožnjo na vlakih, ki vozijo v soboto zvečer in nedeljo iz Ljubljane v Črnomelj. Polovična vožnja velja tudi za ponedeljek jutraj iz Črnomlja za vse, ki predložijo izkaznico Orlovske zveze, ki se dobi v Ljudskem domu v Orlovski zvezi, II. nadstropje. Ne zamudite lepe prilike za obisk prijazne Belokranjske. Društva, vzemite svoje zastave na tabor, tudi narodne zastavice vzemite na vlak!

— Poverjeništvu za socialno skrb, invalidski oddelek želi nabaviti približno 810 metrov dobrega blaga (gradl ali keper) pri širini a 120 cm za izdelavo zimnic. Pismene ponudbe (zapečatenе in kolkovane) z vzorci vred naj se pošljejo omenjenemu invalidskemu oddelku najkasneje do 24. junija 1921. — Dalje opozarja poverjeništvu za socialno skrb, invalidski oddelek na natečaj za dobavo večje količine kuhinjske posode in jedilne opreme za invalid. zavode, objavljen v uradnem listu deželne vlade za Slovenijo št. 60 z dne 4. junija t. l.

— Kralj Peter ozdravel. Zdravje Nj. Vel. kralja Petra je popolnoma zadovoljivo. Včeraj so se nehala izdajati dnevna poročila o kraljevem zdravju, ker ni za to več potrebe.

— Sprejem uradniških pripravnikov pri žužni železnici. Obratno ravnateljstvo juž. žel. v Ljubljani sprejme v službo večje število uradniških pripravnikov, t. j. absolventov srednjih in višjih inženjskih šol. Prošnjam, ki se nati vpošljejo na gornji naslov do konca avgusta t. l., naj se priloži: krstni in rojstni list, samski list, domovnico, npravnstveno izročevalo nad šest mesecev staro, zrelostno izpriščevalo, vojaško odpustnico, potrdilo o zaposlenosti od izstopa iz šole do sedaj. Opozorja slenosti od izstopa iz šole do sedaj. Opozorja se predvsem na to, da pridejo v poštev le oni prosilci, ki so že odslužili predpisani rok v kadru (aktivna vojaška služba).

— Roparstvo na Gorškem. Po Gorškem se potepa vse polno italijanskih zlikovcev, ki preže po samotnih potih in cestah na svoj plen. Te dni se je zopet izvršil roparski napad na našega človeka. Na Prevalju sta dva laška rokovnjača o belem dnevu z revolverjem v roki napadla kmetskega sina Avgusta Kuljata in mu uropala denar, uro in vse drugo, kar je imel pri sebi. Danes za nikogar ni varno samemu hoditi po samotah.

— Kraljev dvorec v Zagrebu. Vlada je kupila v Zagrebu obširno zemljišče, kjer zgrade palačo za kralja, kadar bo prihajal v Zagreb.

— Nove stavbe v Zagrebu. Na zagrebškem Sajmištvu grade tačas šest velikih

palač; tri so že napol dograjene. Tu si gradi svoj dom tudi društvo inženirjev in arhitektov. Stroški so proračunani na 20 milijonov kron.

— Ženska ustreljena po prekem sodu. V Bečkereku je minolo nedeljo Jožefina Mul iz pohlepa po denarju na grozovit način umorila svojo 70letno mačeho. Mul so pozvali pred preki sod, kjer je zločin brez kesa priznala. Mul je bila obsojena na smrt in 14. t. m. so jo ustrelili. Obsojenka ves čas ni kazala najmanjšega kesanja.

— Preosnova srednjih šol na Češko-slovaškem. Začetkom tekočega meseca je zboroval v Pragi srednješolski svet, da določi smernice za preosnovo srednjih šol. Svet se je izrekel za enotno nižjo srednjo šolo brez klasičnih jezikov in za razdeljeno večvrstno višjo srednjo šolo. V vseh srednjih šolah mora biti pouk v drugem deželnem jeziku obvezen.

— Okradena cerkev. V cerkvi sv. Antona v Gorici so bile te dni pokradene vse dragocenosti iz tabernaklja in s kipa Matere božje. Kot storilce so aretirali šest nezrelih fantičev, ki so se že dalje časa pečali s tatvino in so našli na njihovem stanovanju za 35.000 lir vrednosti.

— Opozorjamo na oglas tvrdke Ivan N. Adamič, vrvarske tvrdke v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31, in na oglas Jugoslov. kreditnega zavoda v Ljubljani.

Ljubljanski dogodki.

lj Dvajsetletnico smrti Murna-Aleksandrova, poeta slovenske moderne, bo praznovalo jutri — v nedeljo, 19. t. m. — ob 10. uri zjutraj ljubljansko dijaštvo s poklonitvijo žalobnih vencev in z malo slavnostjo ob njegovem grobu. Vabljeni tudi občinstvo, ki naj se pridruži mladim srcem!

lj Organizacija javnih nameščencev SLS ima danes ob 8. zvečer svoj običajni tedenski sestanek, obenem z odborovo sejo. Ker je na dnevnem redu važna zadeva, prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

lj Kongregacija moških pri oo. jezuitih ima nocoj ob pol 8. uri svoj shod.

lj Ljubljanski trg. Znižanje mesnih cen. Zaostali izvoz je povzročil padanje cen živine osobito v Hrvatski in Srbiji. Slovenija počasi sledi. Za ljubljanski trg se določajo sledeče najvišje prodajne cene: na stojnicah volovsko meso zadnji del 34 K, prvi 30 K, po mesnicah v mestu za prima vole 36 K zadnji del, 32 K prvi del. Telečje meso se bo razprodajalo na stojnicah: Predovič, Smoljan in Kraševce prve vrste 20 K, druge vrste 18 K kg. Na omenjenih treh stojnicah se bo prodajala slanina po znižanih cenah riba-sal 46 K, druge vrste 42 K kg. Najvišja cena za telečje meso na vseh drugih stojnicah je 24 K prve vrste, 22 K kg druge vrste. Pričakovati je, da se bodo cene telečjega mesa še znižale. Zelenjave je v izobilju po zmernih cenah. S črešnjami je trg preplavljen. Najvišja prodajna cena za črešnje prve vrste za prihodnji teden je 12 K kg. Domače črešnje se razprodajajo po 8 K kg. Došle so prve importirane hruške. Jajc je dovolj po 1 K 80 v. kos. Moka stoji na ceni 17 K kg št. 0. Perutnine je na trgu dovolj, par piščancev 50—60 K.

lj Pobegli goljuf. Juvan Franc, brezposelni elektrotehnik, je radi hudodelstva goljufije zasledovan. Posrečilo se mu je dobiti potno dovoljenje za Francijo. Zato je verjetno, da je odpotoval v inozemstvo.

lj Kolo ukradeno. V noči od 6. na 7. junija 1921 je bilo iz hodnika hiše št. 21 na Tržaški cesti ukradeno žensko kolo po neznanem storilcu. Kolo je znamke »Styria«, črno pleskano brez ometalne mreže, ima navzgor obrnjeno vodilo s črnimi ročaji in zvonec tvrdke Gorec, sedlo je z rumenim suknom obšito, železje pod sedlom je zarjavelo. Na platišjih koles je opaziti, da sta bila ista prvotno rumeno pleskana. Plašči in zračne cevi kolesa so še novi. Kolo je vredno 1500 kron.

lj Pobegli otroci. Od doma je pobegnil 1. t. m. svojemu očetu 15letni Ivan Zupančič, stanujoč v Gradišću 10. Fant je srednje postave, okroglega obraza, plavih las, nosi modre hlače. — 13letni Alojzij Kolka iz Trbovelj je pohajal v 1. razred

gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano. Dne 9. junija mu je bil dovoljen 1 dan dopusta, s katerega se ni več vrnil. Fant je velik, suh, blede, nosi temnozeleno obleko in kratke hlače. Oba fanta naj se oddasta policiji ali orožništvu, da ju privedejo domov.

lj Koncert v hotelu »Tivoli«. Od 15. junija t. l. naprej vsak večer od 18. do 22. ure. P. n. občinstvu se priporoča Vekoslav Dolničar.

Naša društva.

d Jesenice. Ljudski oder iz Ljubljane igra v nedeljo 19. t. m. to je jutri ob 8. uri zvečer v Delavskem Društvenem domu na Jesenicah velezanimivo Molierovo komedijo v treh dejanjih »Pretkani Scapin« Igra je ena najboljših v Ljubljani na Ljudskem odru igranih, zato upamo, da tudi Jeseničani ne zamude te prilike in jo pridejo pogledat.

Odgovorni urednik Anton Marinček.
Izdaja konzorcij »Novega časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Na drobno!

Vrvi za seno, mreže za seno ter opasavnice, štrange, oqlavij, štrike za perilo, vrvice za okna, gugalne mreže (Hängematten), i. t. d. nudi najnižje iz prave dolge konoplje

Prva kranjska vrvarna IVAN N. ADAMIČ
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31.

Lastni izdelki.

Telefon 441

Na debelo!

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

Zvonovi

Strojne tovarne in livarne d. d.

Ljubljana.

Pozor turist!

Tovarna konserv, salam in klobas

Pozor turist!

R. Andretto, Ljubljana-Vič

naznanja, da zopet izdeluje že v predvojnem času priljubljene

konserve kranjskih klobas z zeljem

kakor vse druge vrste mesnatih konserv in oferira po najnižjih dnevnih cenah svoje prvovrstne izdelke, kakor: najfinejše

salame

(ogrske), krakovske, šunkarice, poletne salame, brunšviške itd.

Pošiljatve po pošti in železnici dnevno.

Izvleček iz Voznega reda

z veljavo od 1. junija 1921.

Državna železnica		Južna železnica	
Odhod iz Ljubljane	Prihod v Ljubljano	Odhod iz Ljubljane	Prihod v Ljubljano
* 5:15 proti Jesenicam	7:10 z Jesenic	0:40 proti Dunaju, brz.	0:20 z Zid. m. (Zagreb) S. O. E.
6:5 " "	10:3 " "	5:18 " Mariboru (Zagreb)	3:03 " Dunaja (Zagreb)
13:40 " "	20:43 " "	6:17 " Zid. mostu, S. O. E.	5:03 " " brz.
18:34 " "	* 22:53 " "	6:40 " Mariboru, meš.	7:31 " Zidanega mosta
6:34 proti Nov. mestu	5:41 iz Nov. mesta	11:35 " Dunaju, brz.	10:41 iz Spilja (Zagreb)
12:46 " "	8:03 " "	12:05 " Dunaju (Zagreb)	11:23 z Zidanega mosta, brz.
17:53 " "	14:13 " "	14:20 " Zidanemu mostu	14:55 " Dunaja (Zagreb)
23:18 " "	20:20 " "	15:56 " Zid. m. (Zagreb) brz.	17:01 " Dunaja (Zagreb), brz.
7:40 proti Kamniku	6:30 iz Kamnika	17:33 " Mariboru (Zagreb)	20:30 iz Maribora, mes.
* 13:10 " "	13: " "	23:55 " Dunaju (Zagreb)	21:40 iz Spilja (Zagreb)
14:10 " "	17:30 " "	0:42 proti Trstu, S. O. E.	0:05 iz Trsta, brz.
18:50 " "	* 22:18 " "	5:27 " " brz.	5:44 " " S. O. E.
		5:50 " " brz.	7:22 z Rakeka
		11:53 " " brz.	10:45 iz Trsta,
		14:25 " Rakeku	10:59 " " brz.
		17:31 " Trstu, brz.	14:22 " " "
		17:50 " "	21:52 " " "
		7:40 na Vrhniko	6:25 z Vrhnike
		13:18 " "	10:20 " "
		19:20 " "	17:22 " "
		22:10 " " ob ned. in prazn.	21:15 " " ob ned. in prazn.

Tržiška proga ima redno zvezo z gorenjskimi vlaki (razun nedelj. izletniškega vlaka).

* Vožnje samo ob nedeljah in praznikih.

Vplačana delniška glavni. K 30.000.000.

SLOVENSKA BANKA

Telefon št. 567.
Ček, račun 12.205.

Obreštuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

LJUBLJANA, KREKOV TRG 10, nasproti „MESTNEMU DOMU“.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Kolesa, pnevmatiko, motocikle

vse dele in opramo priporoča

J. GOREC

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 41

RISOVO KISLINOgarantirano 80% oddaja po najnižji ceni
Gospodarska zveza v Ljubljani.**J. Kopač, svečarna**

Ljubljana, Celovška cesta 90.

priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za hišno rabo in kadilo, kupuje čebelni vosk, suhe satine, kapljine po najvišji dnevni ceni.

Konkurenčna cena!

**F. BRUMAT
LJUBLJANA**Osakrovrstno manufakturno in tkanine
po konkurenčni ceni.

Mestni trg 25. I.

Konkurenčna cena!

SOBNO SLIKARSTVO**IVAN KOŠAK**

LJUBLJANA, Bleiweisova cesta 15

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela v najfinjši izvršitvi in po solidnih cenah.

Za pleskarska in ličarska dela

se najtopleje priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini

TONE MALGAJ

pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ul. 6

**Tovarna
JOS. REICH**Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 4.

Barva vsakovrstno blago.

Kemično čisti oblake.

Svet: olika obratnike, za:

pešnica in srajce

Podružnice: **Maribor** Novo mesto **Kočevje**
Gospoka ul. 38. Glavni trg. št. 39.**Modna in manufakturna trgovina****„PRI IVANKI“**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da od 1. junija naprej prodala razno manufakturno blago za 20 odstotkov ceneje ter se priporoča za obilen obisk.

Poštni čekovni račun št. 11.323. Telefon št. 54.

Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Jugoslovanski kreditni zavod

Marijin trg št. 8.

r. z. z o. z. v Ljubljani.

Wolfova ulica št. 1.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi. Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

Denarni promet v lanskem l.: 128.000.000 K.**4 1/2 %**

čistih brez odbitka. Izvenljubljski vlagatelji dobe poštne položnice.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Jamstvena glavica 2 in pol milijona kron.**Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. — Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.****Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani**

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sombor, Split. Ekspozitura: Bled.

Uabilo na subskripcijo delnic tretje emisije.

Vsled sklepa občnega zbora, da se zviša delniška glavica

od 8.000.000 na 24.000.000 kron z izdajo novih delnic v nominalni vrednosti 16.000.000 kron

se daje na javno subskripcijo

40.000 (štiridesettisoč) delnic po 400 kron nominalne vrednosti

pod nastopnimi pogoji:

1. Kurz nove emisije je K 520— tel quel za optirane in neoptirane delnice.
2. Dosedanji delničarji imajo predpravo, da prevzamejo vse delnice tretje emisije in zato se jim nudita za eno delnico prve ali druge emisije dve delnici tretje emisije po kurzu K 520— tel quel.
3. Ev. neoptirane delnice bo razdelil upravni svet med one podpisovalce, ki nimajo pravice opcije.
4. Subskripcijska mesta so:
Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.
Podružnice Zadružne gospodarske banke v Djakovem, Mariboru, Somboru in Splitu ter ekspozitura na Bledu.
Sveopća zanatlijska banka d. d. v Zagrebu in njena podružnica v Karlovcu.
5. Subskripcija traja od 1. junija do incl. 30. junija 1921.
6. Subskribent mora izkupilo za podpisane delnice pri prijavi polno v gotovini vplačati, sicer njegova prijava ne bi prihajala v ozir.
7. Dosedanji delničarji, ki hočejo uveljaviti svojo opsijsko pravico, morajo predložiti pri prijavi ali originalne delnice ali začasna potrdila o dodelitvi delnic 1. oz. 2. emisije.
8. Dodelitev delnic po končani subskripciji si popolnoma pridržuje upravni svet.
9. Nove delnice so deležne dividende od 1. julija 1921 in opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do 31. decembra 1921.
10. Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna gospodarska banka potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil originalne delnice ali začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Začasna potrdila se kasneje zamenjajo za originalne delnice.
11. Subskribentom, katerim se niso mogle dodeliti delnice ali ne v subskribirani višini, se vrne tozadevni znesek, oz. prebitek 15. julija 1921.
12. Kolikor znaša izkupilo za novo izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade v smislu § 7 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu.

V Ljubljani, meseca maja 1921.

Upravni svet Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.